

PROLETAARISESTA KULTTUURISTA

„Izvestijan” lokakuun 8 pn numerosta näkyy, että tov. Lunatsharski puhui Proletkultin edustajakokouksessa *aivan päinvastaista* kuin eilen hänen kanssaan sovimme⁵¹.

Täytyy laatia äärimmäisen kiireellisesti päätöslauselmaehdotus (Proletkultin edustajakokousta varten), viedä se läpi KK:ssa ja ehtiä viedä se läpi Proletkultin *tässä* täysistunnossa. Se täytyy viedä läpi jo tänään KK:n nimessä myös Valistusasiain kansankomissariaatin kollegiossa ja Proletkultin edustajakokouksessa, sillä edustajakokous päättyy tänään.

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS:

1. Työläisten ja talonpoikain Neuvostotasavallassa koko valistustyö, sekä poliittisen valistustyön alalla yleensä että erityisesti taiteen alalla, täytyy järjestää siten, että sen henkenä on proletariaatin luokkataistelu diktatuurinsa tarkoitusperien saavuttamiseksi, s.o. porvariston kukistamiseksi, luokkien hävittämiseksi, ihmisen harjoittaman toisen ihmisen kaikkinaisen riiston lopettamiseksi.

2. Sen vuoksi proletariaatin, yhtä hyvin sen etujoukon, kommunistisen puolueen, kuin yleensä kaikkien erilaisten proletariaatin järjestöjenkin edustamana, täytyy osallistua mitä aktiivisimmin kaikkeen kansanvalistustyöhön ja johdtaa sitä.

3. Uusimman ajan historiasta saatu kokemus ja erittäinkin vallankumouksellinen taistelu, jota kaikkien maiden proletariaatti on käynyt yli puoli vuosisataa sitten „Kommunistisen Manifestin” ilmestymisen, ovat näyttäneet

kiistattomasti toteen, että vain marxilainen maailmankatsomus ilmaisee oikein vallankumouksellisen proletariaatin pyrkimykset, katsantokannan ja kulttuurin.

4. Marxilaisuus on saavuttanut maailmanhistoriallisen merkityksensä vallankumouksellisen proletariaatin ideologiana, ei suinkaan siten, että se hylkäsi porvariston aikakauden mitä arvokkaimmat saavutukset, vaan se päinvastoin omaksui ja muokkasi kaiken arvokkaan, mitä inhimillinen ajattelu ja kulttuuri olivat luoneet yli kaksituhatuotuisen kehityksensä aikana. Vain sellainen työ, jota jatketaan edelleen tältä pohjalta ja tähän suuntaan ja jota henkevoittää proletariaatin diktatuurin, kaikkinaista riistoa vastaan käytävän viimeisen taistelun antama käytännöllinen kokemus, voidaan tunnustaa todella proletarisen kulttuurin kehittämiseksi.

5. Pysyen järkkymättä tällä periaatteellisella katsantokannalla Proletkultin yleisvenäläinen edustajakokous hylkää mitä päättäväisimmin teoreettisesti virheellisinä ja käytännöllisesti vahingollisina kaikki yritykset keksiä omaa erikoista kulttuuria, sulkeutua omiin, muista eristyneisiin järjestöihin, vetää rajaa Valistusasian kansankomissariaatin ja Proletkultin työalojen välille tai saada Proletkultille „autonomia” Valistusasiain kansankomissariaatin laitosten sisällä j.n.e. Edustajakokous päinvastoin velvoittaa ehdottomasti kaikkia Proletkult-järjestöjä pitämään itseään kokonaisuudessaan Valistusasiain kansankomissariaatin laitosverkoston apueliminä ja täyttämään tehtävänsä, jotka ovat osa proletariaatin diktatuurin tehtävistä, Neuvostovallan (erikoisesti Valistusasiain kansankomissariaatin) ja Venäjän kommunistisen puolueen yleisen johdon alaisena.

* * *

Tov. Lunatsharski sanoo, että hänen sanojaan on vääristelty. Mutta *sitä suuremmalla syyllä* päätöslauselma on ehdottoman välttämätön.

Kirjoitettu lokakuun 8 pnä 1920

Ensi kerran julkaistu v. 1926

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan